

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий медичний інститут
Кафедра хірургії, травматології, ортопедії та фтизіатрії

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
ХІРУРГІЯ

Рівень вищої освіти	Другий рівень
Спеціальність: освітня програма	222 Медицина: Медицина

Затверджено рішенням Ради з якості

_____
Протокол від _____ № _____

Голова Ради з якості

_____
Петрашенко Вікторія
Олександрівна

ДАНІ ПРО РЕЦЕНЗУВАННЯ ТА ПОГОДЖЕННЯ

Розробник

Даниленко Ігор Анатолійович
Дужий Ігор Дмитрович

Рецензування робочої навчальної програми	<hr/> <hr/>
Розглянуто і схвалено на засіданні робочої проектної групи (РПГ) освітньої програми Медицина	Протокол від _____ № _____ Керівник РПГ (гарант програми) _____ Приступа Людмила Никодимівна
Розглянуто і схвалено на засіданні Кафедра хірургії, травматології, ортопедії та фтизіатрії	Протокол від _____ № _____ Завідувач кафедри _____ Дужий Ігор Дмитрович

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Хірургія
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Навчально-науковий медичний інститут. Кафедра хірургії, травматології, ортопедії та фтизіатрії
Розробник(и)	Даниленко Ігор Анатолійович, Дужий Ігор Дмитрович
Рівень вищої освіти	Другий рівень вищої освіти, НРК – 7 рівень, QF-LLL – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл
Семестр вивчення навчальної дисципліни	18 тижнів протягом 9-го семестру
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг становить 4 кред. ЄКТС, 120 год. Для денної форми навчання 80 год. становить контактна робота з викладачем (10 год. лекцій, 70 год. практичних занять), 40 год. становить самостійна робота.
Мова викладання	Українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна для освітньої програми "Медицина"
Передумови для вивчення дисципліни	"Крок-1" Необхідні знання з: латинської мови та медичної термінології, медичної біології, медичної інформатики, анатомії людини, фізіології, безпеки життєдіяльності, основи біоетики та безпеки, першої домедичної допомоги, гігієни та екології, патоморфології, патофізіології, фармакології, загальної хірургії, пропедевтики внутрішньої медицини, пропедевтики педіатрії, радіології, догляду за хворими, сестринської практики
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

Досягнути студентами сучасних знань і професійних умінь з етіології, патогенезу, типових клінічних проявів, сучасних методів діагностики, консервативного та оперативного лікування, реабілітації хворих на хірургічну патологію органів грудної порожнини, молочної залози, хворих з травмою органів грудної та черевної порожнини бойовою травмою, які

відповідають підготовці лікаря загальної практики.

4. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Хірургічні захворювання грудної клітки та органів грудної порожнини
<p>Тема 1 Контроль залишкового рівня знань з III - IV курсів.</p> <p>Сучасні методи діагностики та лікування захворювань дихальної та серцево-судинної систем. Клінічні прояви дихальної та серцево-судинної недостатності, як основа діагностики, диференційної діагностики. Дії лікаря загальної практики при болю в грудях</p>
<p>Тема 2 Посттравматичний та спонтанний пневмоторакс</p> <p>Посттравматичний та спонтанний пневмоторакс: причини та механізм розвитку пневмотораксу залежно від виду, класифікація. Клінічні прояви, діагностика і диференційна діагностика та принципи формування попереднього діагнозу, лікувальна тактика</p>
<p>Тема 3 Підшкірна і медіастінальна емфізема</p> <p>Підшкірна і медіастінальна емфізема.: причини, клініка, діагностика, лікування. Дії лікаря загальної практики при підозрі на пневмоторакс, реабілітація.</p>
<p>Тема 4 Гемоторакс, хілоторакс.</p> <p>Гемоторакс, хілоторакс. Причини, патогенез, класифікація, клінічні прояви, діагностика, диференційна діагностика. Перша медична допомога, хірургічна тактика і методи хірургічного лікування. Реабілітація хворих.</p>
<p>Тема 5 Плеврити. Гостра емпієма плеври, піопневмоторакс</p> <p>Плеврити. Гостра емпієма плеври, піопневмоторакс. Причини, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика. Методи консервативного та хірургічного лікування, їх техніка.</p>
<p>Тема 6 Хронічна емпієма плеври</p> <p>Хронічна емпієма плеври. Причини, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика. Методи хірургічного лікування, їх техніка. Реабілітація хворих.</p>
<p>Тема 7 Гнійні захворювання легенів: абсцес і гангрена легенів</p> <p>Гнійні захворювання легенів: абсцес і гангрена легенів. Причини, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика</p>
<p>Тема 8 Абсцес і гангрена легенів. лікування.</p> <p>Гнійні захворювання легенів: абсцес і гангрена легенів. лікування.</p>
<p>Тема 9 Медіастиніт</p> <p>Медіастиніт: причини, механізм розвитку, класифікація, клінічні прояви, діагностика і лікування. Реабілітація хворих</p>
<p>Тема 10 Бронхоектатична хвороба.</p> <p>Бронхоектатична хвороба: Причини, патогенез, патоморфологічні зміни, клінічні ознаки, діагностика, лікування</p>

<p>Тема 11 Доброякісні пухлини бронхів і легенів, рак легенів</p> <p>Доброякісні пухлини бронхів і легенів, рак легенів: причини, види, клінічні ознаки, діагностика, диференційна діагностика і лікування. Експертиза працездатності та реабілітація хворих.</p>
<p>Тема 12 Легеневі кровотечі</p> <p>Легеневі кровотечі: джерела і причини виникнення, клінічні прояви, діагностика, диференційна діагностика, перша допомога і лікування.</p>
<p>Тема 13 Ахалазія та халазія кардії, стриктури та дивертикули стравоходу</p> <p>Синдром дисфагії. Ахалазія та халазія кардії, стриктури та дивертикули стравоходу: причини, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика лікування.</p>
<p>Тема 14 Доброякісні та злоякісні пухлини стравоходу</p> <p>Доброякісні та злоякісні пухлини стравоходу: причини, патогенез, клініка, діагностика і диференційна діагностика, лікування, прогноз. Експертиза працездатності та реабілітація хворих.</p>
<p>Тема 15 Гастроезофагальна рефлюксна хвороба, грижа стравохідного отвору діафрагми. Релаксація діафрагми</p> <p>Синдром шлунково-стравохідного рефлюксу і печії. Гастроезофагальна рефлюксна хвороба, грижа стравохідного отвору діафрагми, параезофагальна грижа, (стравохід Барретта): причини, патогенез, механізм розвитку, класифікація, клініка діагностика, диференційна діагностика і лікування. Реабілітація хворих. Релаксація діафрагми: причини, механізм розвитку, класифікація, клініка, лікування. Реабілітація хворих.</p>
<p>Тема 16 Незапальні захворювання межистіння</p> <p>Незапальні захворювання межистіння. Пухлини та кісти межистіння: види, класифікація, причини, клінічні прояви, діагностика, диференційна діагностика і лікування. Реабілітація хворих.</p>
<p>Тема 17 Вроджені вади серця</p> <p>Вроджені вади серця. Причини, класифікація, гемодинаміка, клініка. Дії лікаря загальної практики при підозрі на наявність вади серця. Сучасні методи діагностики та диференційна діагностика, лікування. Ускладнення. Штучний кровообіг. Методи оперативних втручань вад серця та їх ускладнень.</p>
<p>Тема 18 Набуті вади серця</p> <p>Набуті вади серця. Причини, класифікація, гемодинаміка, клініка. Дії лікаря загальної практики при підозрі на наявність вади серця. Сучасні методи діагностики та диференційна діагностика, лікування. Ускладнення. Штучний кровообіг. Методи оперативних втручань вад серця та їх ускладнень.</p>
<p>Тема 19 Ішемічна хвороба серця</p> <p>Ішемічна хвороба серця. Інфаркт міокарда, аневризма серця, порушення провідності та ритму серця: причини, патогенез, клініка, діагностика. Дії лікаря загальної практики при підозрі у хворого інфаркту міокарда та аневризми серця.</p>

Тема 20 Лікування ішемічної хвороби серця.

Ішемічна хвороба серця. Інвазивне лікування гострого інфаркту міокарда та його ускладнень (тромболізис, ангіопластика, контрапульсація, електрокардіостимуляція). Хірургічне лікування шлуночкових аневризм і постінфарктних вад серця, хірургічна корекція брадикардії, пароксизмальної тахікардії та фібриляції серця. Методи оперативних втручань.

Модуль 2. Аномалії розвитку і захворювання молочної та грудної залоз

Тема 21 Доброякісні та злоякісні пухлини молочної та грудної залози.

Доброякісні та злоякісні пухлини молочної та грудної залози. Причини, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування. Показання та протипоказання до операції. Дії лікаря загальної практики при наявності у хворого пухлинного утворення молочної та грудної залози.

Тема 22 Дисгормональні захворювання молочної та грудної залози

Дисгормональні захворювання молочної та грудної залози. Причини, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування. Показання та протипоказання до операції. Дії лікаря загальної практики при наявності у хворого пухлинного утворення молочної та грудної залози.

Тема 23 Вади розвитку молочної та грудної залози. Мастити

Вади розвитку молочної та грудної залози (амастія, полімастія, політелія, ателія): причини, механізм розвитку, клінічні прояви, діагностика, принципи лікування. Запальні захворювання молочних залоз. Мастити: причини, класифікація, клініка, діагностика та диференційна діагностика, лікування, профілактика.

Модуль 3. Травма органів черевної та грудної порожнини, бойова травма

Тема 24 Травма живота без пошкодження внутрішніх органів,

Класифікація, механізм та клінічні прояви пошкоджень черевної стінки. Діагностика і формування попереднього діагнозу. Лікувальна тактика, дії лікаря загальної практики при травмі живота.

Тема 25 Закриті та відкриті пошкодження живота і його органів: травма живота з пошкодженням паренхіматозних органів

Закриті та відкриті пошкодження живота і його органів: травма живота з пошкодженням паренхіматозних органів. Класифікація, механізм та клінічні прояви пошкоджень, органів живота і позаочеревинного простору. Діагностика і формування попереднього діагнозу. Лікувальна тактика, дії лікаря загальної практики при травмі живота.

Тема 26 Закриті та відкриті пошкодження живота і його органів: травма живота з пошкодженням порожнистих органів і прямої кишки

Закриті та відкриті пошкодження живота і його органів: травма живота з пошкодженням порожнистих органів і прямої кишки. Класифікація, механізм та клінічні прояви органів живота і позаочеревинного простору. Діагностика і формування попереднього діагнозу. Лікувальна тактика, дії лікаря загальної практики при травмі живота.

<p>Тема 27 Переломи ребер і груднини</p> <p>Закрита і відкрита травма грудної клітки та органів грудної порожнини. Класифікація. Переломи ребер і груднини, Механізм травми, клінічні прояви, діагностична програма. Дії лікаря загальної практики при травмі грудної клітки. Лікувальна тактика.</p>
<p>Тема 28 Закрита і відкрита травма грудної клітки та органів грудної порожнини. Пошкодження, легенів</p> <p>Закрита і відкрита травма грудної клітки та органів грудної порожнини. Класифікація. Пошкодження, легенів. Механізм травми, клінічні прояви, діагностична програма. Дії лікаря загальної практики при травмі грудної клітки. Лікувальна тактика.</p>
<p>Тема 29 Закрита і відкрита травма грудної клітки та органів грудної порожнини. Пошкодження органів межистіння</p> <p>Закрита і відкрита травма грудної клітки та органів грудної порожнини. Класифікація. Пошкодження органів межистіння (поранення серця, перикарда, магістральних судин, трахеї та бронхів). Механізм травми, клінічні прояви, діагностична програма. Дії лікаря загальної практики при травмі грудної клітки. Лікувальна тактика.</p>
<p>Тема 30 Політравма.</p> <p>Множинна травма (політравма). Механізм травми, класифікація, характеристика тяжкості. Шок і колапс у хворих з політравмою, гострий респіраторний дистрес-синдром дорослих, синдром поліорганної недостатності: причини, патогенез. Особливості клінічних проявів політравми залежно від комбінації пошкоджень, діагностична програма, перша допомога на догоспітальному етапі, транспортна іммобілізація.</p>
<p>Тема 31 Лікування пацієнтів з політравмою</p> <p>Множинна травма (політравма). Лікувальна тактика. Передопераційна підготовка та післяопераційна інтенсивна терапія.</p>
<p>Тема 32 Вогнепальна травма. Вогнепальні поранення живота, грудної клітки.</p> <p>Вогнепальна травма. Вогнепальні поранення живота, грудної клітки. Механізм травми, характеристика ран, клінічні прояви, кровотеча і крововтрата, алгоритм долікарської та першої лікарської допомоги постраждалим. Діагностична програма, принципи лікування.</p>
<p>Тема 33 Вогнепальна травма. Вогнепальні поранення тазу і кінцівок. Мінно-вибухова травма</p> <p>Вогнепальна травма. Вогнепальні поранення тазу і кінцівок. Механізм травми, характеристика ран, клінічні прояви, кровотеча і крововтрата, алгоритм долікарської та першої лікарської допомоги постраждалим. Діагностична програма, принципи лікування. Мінно-вибухова травма живота, грудної клітки, тазу і кінцівок. Механізм травми, характеристика ран, клінічні прояви, кровотеча і крововтрата, алгоритм долікарської та першої лікарської допомоги постраждалим. Евакуація травмованих з мінно-вибуховою травмою. Діагностична програма, принципи лікування.</p>
<p>Тема 34 Виконання практичних навичок і маніпуляцій</p> <p>Виконання практичних навичок і маніпуляцій</p>

Тема 35 Курація хворих

Курація хворих і написання академічної історії хвороби. Захист історії хвороби.

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

PH1	Збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані пацієнтів на хірургічну патологію органів грудної порожнини, молочної залози, хворих з травмою органів грудної та черевної порожнини бойовою травмою
PH2	Визначати необхідний перелік лабораторних та інструментальних досліджень пацієнтів на гостру хірургічну патологію органів грудної порожнини, молочної залози, хворих з травмою органів грудної та черевної порожнини бойовою травмою та оцінювати їх результати
PH3	Встановлювати провідні клінічні симптоми захворювання пацієнтів на гостру хірургічну патологію органів рганів грудної порожнини, молочної залози, хворих з травмою органів грудної та черевної порожнини бойовою травмою
PH4	Встановлювати головний клінічний синдром захворювання пацієнтів на хірургічну патологію органів грудної порожнини, молочної залози, хворих з травмою органів грудної та черевної порожнини бойовою травмою
PH5	Встановлювати остаточний діагноз захворювання пацієнтів на гостру хірургічну патологію органів грудної порожнини, молочної залози, хворих з травмою органів грудної та черевної порожнини бойовою травмою
PH6	Визначати необхідний режим праці, відпочинку та характер харчування при лікуванні захворювань пацієнтів на хірургічну патологію органів грудної порожнини, молочної залози, хворих з травмою органів грудної та черевної порожнини бойовою травмою
PH7	Визначати необхідний режим праці, відпочинку та характер харчування при лікуванні захворювань пацієнтів на хірургічну патологію органів грудної порожнини, молочної залози, хворих з травмою органів грудної та черевної порожнини бойовою травмою
PH8	Визначати принципи та характер лікування захворювань, виконувати медичні маніпуляції та операції пацієнтів на хірургічну патологію органів грудної порожнини, молочної залози, хворих з травмою органів грудної та черевної порожнини бойовою травмою
PH9	Визначати принципи та характер лікування захворювань, виконувати медичні маніпуляції та операції пацієнтів на хірургічну патологію органів грудної порожнини, молочної залози, хворих з травмою органів грудної та черевної порожнини бойовою травмою
PH10	Діагностувати невідкладні стани, визначати тактику надання екстреної медичної допомоги, проводити лікувально-евакуаційні заходи пацієнтів на хірургічну патологію органів грудної порожнини, молочної залози, хворих з травмою органів грудної та черевної порожнини бойовою травмою

PH11	Діагностувати невідкладні стани, визначати тактику надання екстреної медичної допомоги, проводити лікувально-евакуаційні заходи пацієнтів на хірургічну патологію органів грудної порожнини, молочної залози, хворих з травмою органів грудної та черевної порожнини бойовою травмою
PH12	Діагностувати невідкладні стани, визначати тактику надання екстреної медичної допомоги, проводити лікувально-евакуаційні заходи пацієнтів на хірургічну патологію органів грудної порожнини, молочної залози, хворих з травмою органів грудної та черевної порожнини бойовою травмою
PH13	Діагностувати невідкладні стани, визначати тактику надання екстреної медичної допомоги, проводити лікувально-евакуаційні заходи пацієнтів на хірургічну патологію органів грудної порожнини, молочної залози, хворих з травмою органів грудної та черевної порожнини бойовою травмою
PH14	Оцінювати вплив навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції пацієнтів на хірургічну патологію органів грудної порожнини, молочної залози, хворих з травмою органів грудної та черевної порожнини бойовою травмою
PH15	Проводити експертизу працездатності пацієнтів на хірургічну патологію органів грудної порожнини, молочної залози, хворих з травмою органів грудної та черевної порожнини бойовою травмою
PH16	Вести медичну документацію, в тому числі електронні форми пацієнтів на хірургічну патологію органів грудної порожнини, молочної залози, хворих з травмою органів грудної та черевної порожнини бойовою травмою
PH17	Проводити санітарно-гігієнічні та профілактичні заходи пацієнтів на хірургічну патологію органів грудної порожнини, молочної залози, хворих з травмою органів грудної та черевної порожнини бойовою травмою
PH18	Розв'язувати проблеми медицини у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності пацієнтів на хірургічну патологію органів грудної порожнини, молочної залози, хворих з травмою органів грудної та черевної порожнини бойовою травмою
PH19	Інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі охорони здоров'я у широких або мультидисциплінарних контекстах

6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів

Програмні результати навчання, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна.
Для спеціальності 222 Медицина:

ПР1	Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати найбільш вірогідний нозологічний або синдромний попередній клінічний діагноз захворювання (за списком 2).
-----	---

ПР2	Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 4).
ПР3	Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, рентгенологічні, функціональні та/або інструментальні) за списком 4, пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).
ПР4	Встановлювати остаточний клінічний діагноз шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики), дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи (за списком 2).
ПР5	Визначити головний клінічний синдром або чим обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини за будь-яких обставин (вдома, на вулиці, закладі охорони здоров'я, його підрозділі) у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу.
ПР6	Визначати характер та принципи лікування хворих (консервативне, оперативне) із захворюваннями (за списком 2) в умовах закладу охорони здоров'я, вдома у хворого та на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, що базуються на засадах доказової медицини, у разі необхідності розширення стандартної схеми вміти обґрунтувати персоніфіковані рекомендації під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.
ПР7	Визначати необхідний режим праці та відпочинку при лікуванні хворих на захворювання (за списком 2) в умовах закладу охорони здоров'я, вдома у хворого та на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
ПР8	Визначати необхідну дієту при лікуванні хворих на захворювання (за списком 2) в умовах закладу охорони здоров'я, вдома у хворого та на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПР11	Визначати тактику надання екстреної медичної допомоги, за будь-яких обставин, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення, на підставі головного клінічного синдрому (тяжкості стану) діагнозу невідкладного стану (за списком 3) в умовах обмеженого часу за допомогою стандартних схем, що базуються на засадах доказової медицини.
ПР12	Надавати екстрену медичну допомогу, за будь-яких обставин, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення, на підставі головного клінічного синдрому (тяжкості стану) діагнозу невідкладного стану (за списком 3) в умовах обмеженого часу згідно з визначеною тактикою, використовуючи стандартні схеми, що базуються на засадах доказової медицини.
ПР13	Організовувати проведення лікувально-евакуаційних заходів серед населення та військовослужбовців, в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в т.ч. у польових умовах, під час розгорнутих етапів медичної евакуації, з урахуванням існуючої системи лікувально-евакуаційного забезпечення.
ПР14	Виконувати медичні маніпуляції (за списком 5) в умовах лікувального закладу, вдома або на виробництві на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта шляхом прийняття обґрунтованого рішення, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.
ПР15	Виконувати маніпуляції надання екстреної медичної допомоги в умовах обмеженого часу, використовуючи стандартні схеми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану (за списком 3).
ПР16	Планувати та втілювати систему санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів виникнення та розповсюдження захворювань серед населення.
ПР18	Відшукувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію. Застосовувати сучасні цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення, статистичні методи аналізу даних для розв'язання складних задач охорони здоров'я.
ПР19	Оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення.
ПР21	Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.

7. Роль освітнього компонента у формуванні соціальних навичок

Загальні компетентності та соціальні навички, формування яких забезпечує навчальна дисципліна:

СН1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
СН2	Здатність вчитися, оволодівати сучасними знаннями та застосовувати їх у практичних ситуаціях
СН3	Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності
СН4	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

СН5	Здатність приймати обґрунтовані рішення.
СН6	Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
СН7	Здатність працювати в команді.

8. Види навчальних занять

Тема 1. Контроль залишкового рівня знань з III - IV курсів.	
Пр1 "Контроль залишкового рівня знань з III - IV курсів." (денна)	Сучасні методи діагностики та лікування захворювань дихальної та серцево-судинної систем. Клінічні прояви дихальної та серцево-судинної недостатності, як основа діагностики, диференційної діагностики. Дії лікаря загальної практики при болю в грудях. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, при відсутності карантинних обмежень робота біля ліжка хворого. Застосуванням віртуальної симуляції (перегляд фільмів) з подальшим обговоренням.
Тема 2. Посттравматичний та спонтанний пневмоторакс	
Пр2 "Посттравматичний та спонтанний пневмоторакс" (денна)	Посттравматичний та спонтанний пневмоторакс: причини та механізм розвитку пневмотораксу залежно від виду, класифікація. Клінічні прояви, діагностика і диференційна діагностика та принципи формування попереднього діагнозу, лікувальна тактика. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільму про основні види пневмоторакса) з подальшим обговоренням. Робота в симуляційному центрі (накладання оклозійної пов'язки, складання активного триампульного дренажу, пасивного за Бюау, проведення торакоцентезу). Рольові ігри. За можливістю робота біля ліжка хворого. у профільних відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).
Тема 3. Підшкірна і медіастінальна емфізема	
Пр3 "Підшкірна і медіастінальна емфізема" (денна)	Підшкірна і медіастінальна емфізема.: причини, клініка, діагностика, лікування. Дії лікаря загальної практики при підозрі на пневмоторакс, реабілітація. При вивченні даної теми передбачаються рольові ігри, удосконалення опанування навичками пальпації, перкусії та аускультативної прироботи біля ліжка хворого у профільному відділенні (на відсутності карантинних обмежень), складання плану обстеження та лікування з урахуванням ускладнень
Тема 4. Гемоторакс, хілоторакс.	
Лк1 "Закрита і відкрита травма грудної клітки та органів грудної порожнини. Пневмоторакс, гемоторакс, хілоторакс. Поранення серця, перикарду та магістральних судин." (денна)	Закрита і відкрита травма грудної клітки та органів грудної порожнини. Пневмоторакс, гемоторакс, хілоторакс. Поранення серця, перикарду та магістральних судин.

Пр4 "Гемоторакс, хілоторакс" (денна)

Гемоторакс, хілоторакс. Причини, патогенез, класифікація, клінічні прояви, діагностика, диференційна діагностика. Перша медична допомога, хірургічна тактика і методи хірургічного лікування. Реабілітація хворих. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, розв'язування ситуаційних задач. Робота в симуляційному центрі (складання активного приампульного дренажу, проведення торакоцентезу). застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики проведення інструментальних і функціональних методів обстеження) з подальшим обговоренням. За відсутністю карантинних обмежень робота у відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом)

Тема 5. Плеврити. Гостра емпієма плеври, піопневмоторакс

Пр5 "Плеврити. Гостра емпієма плеври, піопневмоторакс." (денна)

Плеврити. Гостра емпієма плеври, піопневмоторакс. Причини, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика. Методи консервативного та хірургічного лікування, їх техніка. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методиками доступів до плевральної порожнини, методів дренивання плевральної порожнини), у симуляційному центрі відпрацювання методики торакоскопії

Тема 6. Хронічна емпієма плеври

Пр6 "Хронічна емпієма плеври" (денна)

Хронічна емпієма плеври. Причини, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика. Методи хірургічного лікування, їх техніка. Реабілітація хворих. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів щодо методик торакопластик, декортикацій) з подальшим обговоренням. Крім того, при вивченні даної теми передбачається робота біля ліжка хворого у профільних відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом). Трактовка результатів лабораторних та інструментальних методів обстеження, складання плану лікування

Тема 7. Гнійні захворювання легенів: абсцес і гангрена легенів

Лк2 "Гнійно-запальні захворювання легенів і плеври. Медіастиніт" (денна)

Гнійно-запальні захворювання легенів і плеври. Медіастиніт

Пр7 "Абсцес і гангрена легенів." (денна)

Гнійні захворювання легенів: абсцес і гангрена легенів. Причини, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, розв'язування ситуаційних задач, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики проведення інструментальних і функціональних методів обстеження) з подальшим обговоренням. Перегляд рентгенограм. За відсутністю карантинних обмежень робота у відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Тема 8. Абсцес і гангрена легенів. лікування.

Пр8 "Абсцес і гангрена легенів: лікування" (денна)

Гнійні захворювання легенів: абсцес і гангрена легенів: лікування Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті. Крім того, при вивченні даної теми передбачаються рольові ігри, за відсутності карантинних обмежень робота біля ліжка хворого у профільних відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом). Складання плану лікування хворого

Тема 9. Медіастініт

Пр9 "Медіастініт" (денна)

Медіастініт: причини, механізм розвитку, класифікація, клінічні прояви, діагностика і лікування. Реабілітація хворих. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з демонстрацією клінічних проявів основних захворювань та синдромів, перегляд фільмів з методики проведення дренивання середостіння) з подальшим обговоренням.

Тема 10. Бронхоектатична хвороба.

Пр10 "Бронхоектатична хвороба" (денна)

Бронхоектатична хвороба: Причини, патогенез, патоморфологічні зміни, клінічні ознаки, діагностика, лікування. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, розв'язування ситуаційних задач, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики проведення інструментальних і функціональних методів обстеження) з подальшим обговоренням. За відсутності карантинних обмежень робота у відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Тема 11. Доброякісні пухлини бронхів і легенів, рак легенів

Пр11 "Доброякісні пухлини бронхів і легенів, рак легенів" (денна)

Доброякісні пухлини бронхів і легенів, рак легенів: причини, види, клінічні ознаки, діагностика, диференційна діагностика і лікування. Експертиза працездатності та реабілітація хворих. При вивченні даної теми передбачаються рольові ігри, удосконалення опанування навичками пальпації, перкусії та аускультації при роботі біля ліжка хворого у профільному відділенні (на відсутності карантинних обмежень), складання плану обстеження із подальшим трактуванням отриманих результатів КТ та оглядової рентгенографії.

Тема 12. Легеневі кровотечі

Пр12 "Легеневі кровотечі." (денна)

Легеневі кровотечі: джерела і причини виникнення, клінічні прояви, діагностика, диференційна діагностика, перша допомога і лікування. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, розв'язування ситуаційних задач, роботу в симуляційному центрі (інтубація трахеї та бронхів), застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики проведення інструментальних і функціональних методів обстеження) з подальшим обговоренням. За відсутності карантинних обмежень робота у відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом)

Тема 13. Ахалазія та халазія кардії, стриктури та дивертикули стравоходу

Лк3 "Синдром шлунково-стравохідного рефлюксу, печії та дисфагії: ахалазія і халазія кардії, грижа стравохідного отвору діафрагми, параезофагальна грижа. Стриктури та дивертикули стравоходу." (денна)

Синдром шлунково-стравохідного рефлюксу, печії та дисфагії: ахалазія і халазія кардії, грижа стравохідного отвору діафрагми, параезофагальна грижа. Стриктури та дивертикули стравоходу.

Пр13 "Ахалазія та халазія кардії, стриктури та дивертикули стравоходу" (денна)

Синдром дисфагії. Ахалазія та халазія кардії, стриктури та дивертикули стравоходу: причини, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика лікування. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з демонстрацією клінічних проявів основних захворювань та синдромів) з подальшим обговоренням. Скалдання плану обстеження та лікування. Робота в симуляційному центрі (промивання шлунка при хімічних опіках)

Тема 14. Доброякісні та злоякісні пухлини стравоходу

Пр14 "Доброякісні та злоякісні пухлини стравоходу" (денна)

Доброякісні та злоякісні пухлини стравоходу: причини, патогенез, клініка, діагностика і диференційна діагностика, лікування, прогноз. Експертиза працездатності та реабілітація хворих. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, трактування отриманих даних лабораторних досліджень, ендоскопічного дослідження, рентгенологічного обстеження стравоходу у відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом). Робота біля ліжка хворого

Тема 15. Гастроезофагальна рефлюксна хвороба, грижа стравохідного отвору діафрагми. Релаксація діафрагми

Пр15 "Гастроезофагальна рефлюксна хвороба, грижа стравохідного отвору діафрагми" (денна)

Синдром шлунково-стравохідного рефлюксу і печії. Гастроезофагальна рефлюксна хвороба, грижа стравохідного отвору діафрагми, параезофагальна грижа, (стравохід Барретта): причини, патогенез, механізм розвитку, класифікація, клініка діагностика, диференційна діагностика і лікування. Реабілітація хворих. Релаксація діафрагми: причини, механізм розвитку, класифікація, клініка, лікування. Реабілітація хворих. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з демонстрацією клінічних проявів основних захворювань та синдромів) з подальшим обговоренням. Крім того, при вивченні даної теми передбачаються рольові ігри, складання плану обстеження та лікування

Тема 16. Незапальні захворювання межистіння

Пр16 "Незапальні захворювання межистіння" (денна)

Незапальні захворювання межистіння. Пухлини та кісти межистіння: види, класифікація, причини, клінічні прояви, діагностика, диференційна діагностика і лікування. Реабілітація хворих. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з демонстрацією клінічних проявів основних захворювань та синдромів) з подальшим обговоренням. Складання плану обстеження та лікування.

Тема 17. Вроджені вади серця

Пр17 "Природжені вади серця" (денна)

Природжені та набуті вади серця. Причини, класифікація, гемодинаміка, клініка. Дії лікаря загальної практики при підозрі на наявність вади серця. Сучасні методи діагностики та диференційна діагностика, лікування. Ускладнення. Штучний кровообіг. Методи оперативних втручань вад серця та їх ускладнень. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методиками функціонального та інструментального дослідження серця з подальшим обговоренням. Трамбування отриманих даних дослідження у профільних відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом), складання плану лікування основного захворювання

Тема 18. Набуті вади серця

Пр18 "Набуті вади серця" (денна)

Набуті вади серця. Причини, класифікація, гемодинаміка, клініка. Дії лікаря загальної практики при підозрі на наявність вади серця. Сучасні методи діагностики та диференційна діагностика, лікування. Ускладнення. Штучний кровообіг. Методи оперативних втручань вад серця та їх ускладнень. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методиками функціонального та інструментального дослідження серця з подальшим обговоренням. Трамбування отриманих даних дослідження у профільних відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом), складання плану лікування основного захворювання

Тема 19. Ішемічна хвороба серця

Пр19 "Ішемічна хвороба серця" (денна)

Ішемічна хвороба серця. Інфаркт міокарда, аневризма серця, порушення провідності та ритму серця: причини, патогенез, клініка, діагностика. Дії лікаря загальної практики при підозрі у хворого інфаркту міокарда та аневризми серця. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів щодо методик корекції ускладнень) з подальшим обговоренням. Крім того, при вивченні даної теми передбачається робота біля ліжка хворого у профільних відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом). Трактовка результатів лабораторних та інструментальних методів обстеження, складання плану лікування. В симуляційному центрі опанування серцево-легеневої реанімації.

Тема 20. Лікування ішемічної хвороби серця.

Пр20 "Лікування ішемічної хвороби серця." (денна)

Інвазивне лікування гострого інфаркту міокарда та його ускладнень (тромболізис, ангіопластика, контрапульсація, електрокардіостимуляція). Хірургічне лікування шлуночкових аневризм і постінфарктних вад серця, хірургічна корекція брадикардії, пароксизмальної тахікардії та фібриляції серця. Методи оперативних втручань. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів щодо сучасних методик коронароангіопластики, АКШ) з подальшим обговоренням. Крім того, при вивченні даної теми передбачається робота біля ліжка хворого у профільних відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом). Трактовка результатів лабораторних та інструментальних методів обстеження, складання плану лікування. В симуляційному центрі опанування серцево-легеневої реанімації.

Тема 21. Доброякісні та злоякісні пухлини молочної та грудної залози.

Пр21 "Доброякісні та злоякісні пухлини молочної та грудної залози." (денна)

Доброякісні та злоякісні пухлини молочної та грудної залози. Причини, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування. Показання та протипоказання до операції. Дії лікаря загальної практики при наявності у хворого пухлинного утворення молочної та грудної залози. Застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики визначення клінічних симптомів раку молочної залози) з подальшим обговоренням. В симуляційному центрі тренінг біопсії м'яких тканин та оцінці мамограм

Тема 22. Дисгормональні захворювання молочної та грудної залози

Пр22 "Дисгормональні захворювання молочної та грудної залози" (денна)

Дисгормональні захворювання молочної та грудної залози. Причини, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування. Показання та протипоказання до операції. Дії лікаря загальної практики при наявності у хворого пухлинного утворення молочної та грудної залози. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, розв'язування ситуаційних задач, віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики визначення клінічних симптомів раку молочної залози) з подальшим обговоренням. В симуляційному центрі тренінг біопсії м'яких тканин

Тема 23. Вади розвитку молочної та грудної залози. Мастити

Пр23 "Вади розвитку молочної та грудної залози. Мастити" (денна)

Вади розвитку молочної та грудної залози (амастія, полімастія, політелія, ателія): причини, механізм розвитку, клінічні прояви, діагностика, принципи лікування. Запальні захворювання молочних залоз. Мастити: причини, класифікація, клініка, діагностика та диференційна діагностика, лікування, профілактика. При вивченні даної теми застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики визначення клінічних симптомів гострого маститу, методів мамопластик) з подальшим обговоренням. Також передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, при відсутності карантинних обмежень робота біля ліжка хворого.

Тема 24. Травма живота без пошкодження внутрішніх органів,

Пр24 "Травма живота без пошкодження внутрішніх органів," (денна)

Класифікація, механізм та клінічні прояви пошкоджень черевної стінки. Діагностика і формування попереднього діагнозу. Лікувальна тактика, дії лікаря загальної практики при травмі живота. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, розв'язування ситуаційних задач, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільму з методики проведення ПХО ран черевної стінки) з подальшим обговоренням. За відсутністю карантинних обмежень робота у відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Тема 25. Закриті та відкриті пошкодження живота і його органів: травма живота з пошкодженням паренхіматозних органів

Лк4 "Закрита та відкрита травма живота, його органів і заочеревинного простору." (денна)

Закрита та відкрита травма живота, його органів і заочеревинного простору.

Пр25 "Закриті та відкриті пошкодження живота і його органів: травма живота з пошкодженням паренхіматозних органів" (денна)

Закриті та відкриті пошкодження живота і його органів: травма живота з пошкодженням паренхіматозних органів. Класифікація, механізм та клінічні прояви пошкоджень, органів живота і позаочеревинного простору. Діагностика і формування попереднього діагнозу. Лікувальна тактика, дії лікаря загальної практики при травмі живота. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, розв'язування ситуаційних задач, роботу в симуляційному центрі (відпрацювання методик лапароцентезу та лапароскопії), застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики проведення інструментальних і функціональних методів обстеження) з подальшим обговоренням. За відсутністю карантинних обмежень робота у відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом)

Тема 26. Закриті та відкриті пошкодження живота і його органів: травма живота з пошкодженням порожнистих органів і прямої кишки

Пр26 "Закриті та відкриті пошкодження живота і його органів: травма живота з пошкодженням порожнистих органів і прямої кишки" (денна)

Закриті та відкриті пошкодження живота і його органів: травма живота з пошкодженням порожнистих органів і прямої кишки. Класифікація, механізм та клінічні прояви органів живота і позаочеревинного простору. Діагностика і формування попереднього діагнозу. Лікувальна тактика, дії лікаря загальної практики при травмі живота. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, розв'язування ситуаційних задач, роботу в симуляційному центрі (відпрацювання методик лапароцентезу та лапароскопії), застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики проведення інструментальних і функціональних методів обстеження) з подальшим обговоренням. За відсутністю карантинних обмежень робота у відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом)

Тема 27. Переломи ребер і груднини

Пр27 "Запалення епітеліальних куприкових ходів і кіста куприка" (денна)

Запалення епітеліальних куприкових ходів і кіста куприка: причини, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування, можливі ускладнення. Дії лікаря загальної практики при наявності у пацієнта об'ємних утворень і болю в перианальній ділянці. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з демонстрацією клінічних проявів основних захворювань та синдромів) з подальшим обговоренням. Скадання плану обстеження та лікування.

Тема 28. Закрита і відкрита травма грудної клітки та органів грудної порожнини. Пошкодження, легенів

Пр28 "Закрита і відкрита травма грудної клітки та органів грудної порожнини. Пошкодження, легенів" (денна)

Закрита і відкрита травма грудної клітки та органів грудної порожнини. Класифікація. Переломи ребер і груднини, Механізм травми, клінічні прояви, діагностична програма. Дії лікаря загальної практики при травмі грудної клітки. Лікувальна тактика. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільму про основні види пневмоторакса) з подальшим обговоренням. Робота в симуляційному центрі (накладання оклюзійної пов'язки, складання активного триампульного дренажу, пасивного за Бюау, проведення торакоцентезу). Рольові ігри. За можливістю робота біля ліжка хворого. у профільних відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Тема 29. Закрита і відкрита травма грудної клітки та органів грудної порожнини. Пошкодження органів межистіння

Пр29 "Закрита і відкрита травма грудної клітки та органів грудної порожнини. Пошкодження органів межистіння" (денна)

Закрита і відкрита травма грудної клітки та органів грудної порожнини. Класифікація. Пошкодження органів межистіння (поранення серця, перикарда, магістральних судин, трахеї та бронхів). Механізм травми, клінічні прояви, діагностична програма. Дії лікаря загальної практики при травмі грудної клітки. Лікувальна тактика. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, розв'язування ситуаційних задач, застосування віртуальної симуляції (програма " Пункція перикарду", перегляд фільмів з методики проведення ушивання ран серця) з подальшим обговоренням. За відсутністю карантинних обмежень робота у відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Тема 30. Політравма.

Пр30 "Політравма." (денна)

Множинна травма (політравма). Механізм травми, класифікація, характеристика тяжкості. Шок і колапс у хворих з політравмою, гострий респіраторний дистрес-синдром дорослих, синдром поліорганної недостатності: причини, патогенез. Особливості клінічних проявів політравми залежно від комбінації пошкоджень, діагностична програма, перша допомога на догоспітальному етапі, транспортна іммобілізація. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, розв'язування ситуаційних задач, роботу в симуляційному центрі (транспортна іммобілізація на манекенах, використання шкал тяжкості політравми), застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики проведення первинного огляду та сортування) з подальшим обговоренням. За відсутністю карантинних обмежень робота у відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Тема 31. Лікування пацієнтів з політравмою

Пр31 "Лікування пацієнтів з політравмою" (денна)

Множинна травма (політравма). Лікувальна тактика. Передопераційна підготовка та післяопераційна інтенсивна терапія. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, розв'язування ситуаційних задач, роботу в симуляційному центрі (транспортна іммобілізація на манекенах, використання шкал тяжкості політравми), застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики проведення первинного огляду та сортування) з подальшим обговоренням. За відсутністю карантинних обмежень робота у відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Тема 32. Вогнепальна травма. Вогнепальні поранення живота, грудної клітки.

Лк5 "Вогнепальна та мінно-вибухова травма живота, грудної клітки, тазу і кінцівок." (денна)

Вогнепальна та мінно-вибухова травма живота, грудної клітки, тазу і кінцівок.

Пр32 "Вогнепальна травма. Вогнепальні поранення живота, грудної клітки." (денна)

Вогнепальна травма. Вогнепальні поранення живота, грудної клітки. Механізм травми, характеристика ран, клінічні прояви, кровотеча і крововтрата, алгоритм долікарської та першої лікарської допомоги постраждалим. Діагностична програма, принципи лікування. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з демонстрацією клінічних проявів основних захворювань та синдромів) з подальшим обговоренням. В симуляційному центрі проведення тимчасової зупинки кровотечі та ПХО рани

Тема 33. Вогнепальна травма. Вогнепальні поранення тазу і кінцівок. Мінно-вибухова травма

Пр33 "Вогнепальна травма. Вогнепальні поранення тазу і кінцівок" (денна)

Вогнепальна травма. Вогнепальні поранення тазу і кінцівок. Механізм травми, характеристика ран, клінічні прояви, кровотеча і крововтрата, алгоритм долікарської та першої лікарської допомоги постраждалим. Діагностична програма, принципи лікування. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з демонстрацією клінічних проявів основних захворювань та синдромів) з подальшим обговоренням. В симуляційному центрі проведення тимчасової зупинки кровотечі та ПХО рани

Тема 34. Виконання практичних навичок і маніпуляцій

Пр34 "Мінно-вибухова травма" (денна)

Мінно-вибухова травма живота, грудної клітки, тазу і кінцівок. Механізм травми, характеристика ран, клінічні прояви, кровотеча і крововтрата, алгоритм долікарської та першої лікарської допомоги постраждалим. Евакуація травмованих з мінно-вибуховою травмою. Діагностична програма, принципи лікування. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з демонстрацією клінічних проявів основних захворювань та синдромів) з подальшим обговоренням. В симуляційному центрі проведення тимчасової зупинки кровотечі та ПХО рани

Тема 35. Курація хворих

Пр35 "Курація хворих" (денна)

Курація хворих і написання академічної історії хвороби. Захист історії хвороби Навчальна історія хвороби, що базується на клінічній курації хворих з оформленням даних обстеження та додаткових методів дослідження, з метою встановлення та обґрунтування діагнозу і призначення схеми лікування.

9. Стратегія викладання та навчання

9.1 Методи викладання та навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Лекційне навчання
МН2	Кейс-орієнтоване навчання
МН3	Командно-орієнтоване навчання (TBL)
МН4	Навчання на основі досліджень (RBL)
МН5	Практикоорієнтоване навчання
МН6	Самостійне навчання
МН7	Електронне навчання

Викладання дисципліни відбувається із застосуванням сучасних методів навчання (CBL, TBL, RBL), які сприяють не тільки розвитку фахових здібностей, а й стимулюють до творчої і наукової діяльності та спрямовані на підготовку практикоорієнтованих спеціалістів. Практичні заняття дозволяють студентам планувати схему обстеження хворого та інтерпретувати результати досліджень, діагностувати та надавати екстрену допомогу при

невідкладних станах. Тестові завдання дозволяють перевірити знання та акцентувати увагу на ключових питаннях. Виконання ситуаційних завдань дозволить аналізувати тактику обстеження хворих, скласти план лікування, формувати групи ризику. Відпрацювання практичних навичок дозволяють установити рівень знань та акцентувати увагу на ключових питаннях. Самостійне навчання сприятиме підготовці до практичних занять, а також робота у невеликих групах для підготовки презентацій, що будуть представлені іншим групам, а потім проаналізовані та обговорені.

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 2. Здатність вчитися, оволодівати сучасними знаннями та застосовувати їх у практичних ситуаціях. ЗК 3. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності. ЗК 4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК 5. Здатність приймати обґрунтовані рішення; працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії. ЗК 7. Здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК 8. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

9.2 Види навчальної діяльності

НД1	Розв'язування ситуаційних задач
НД2	Написання і захист історії хвороби
НД3	Перегляд навчальних фільмів
НД4	Індивідуальний дослідницький проект (студентська наукова робота, стаття, тези тощо)
НД5	Розбір клінічних кейсів
НД6	Підготовка до практичних занять
НД7	Електронне навчання у системах (Google Meet, Zoom)
НД8	Інтерпретація лабораторних (клінічний аналіз крові, сечі, біохімічний аналіз крові, імунологічні дослідження тощо) та інструментальних (ЕКГ, ЕхоКГ, ЕФГДС, УЗД, КТ, рентгенографія, спірографія тощо) методів обстеження
НД9	Відпрацювання практичних навичок в симуляційному центрі

10. Методи та критерії оцінювання

10.1. Критерії оцінювання

Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$170 \leq RD \leq 200$
Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$140 \leq RD < 169$
Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$120 \leq RD < 139$
Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 119$

10.2 Методи поточного формативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МФО1 Взаємооцінювання (peer assessment)	Партнерська взаємодія, спрямована на покращення результатів навчальної діяльності за рахунок порівняння власного поточного рівня успішності із попередніми показниками. Забезпечує можливість аналізу власної освітньої діяльності	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Корегування спільно зі здобувачами підходів до навчання з урахуванням результатів оцінювання
МФО2 Консультавання викладача під час написання історії хвороби	Написання історії хвороби передбачає продемонстрацію вміння працювати з хворим, закріплення практичних навичок фізикального обстеження пацієнта, оцінювання та аналізу медичної документації, встановлення клінічного діагнозу з елементами диференційної діагностики, призначення лікування.	Написання протягом циклу, захист - відповідно до календарно-тематичного плану	Консультавання викладача під час написання історії хвороби з усними коментарями. Здобувач отримує оцінку за написання історії хвороби (5 балів максимум) та захист (5 балів максимум)
МФО3 Консультавання викладача під час підготування індивідуального дослідницького проєкту (виступ на конференції, конкурсі наукових робіт)	Важливим фактором формування професійних якостей майбутніх спеціалістів є науково-дослідна робота студентів. Залучення останніх до дослідницької діяльності сприяє формуванню їхнього наукового світогляду, працелюбства, працездатності, ініціативності тощо.	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Усні коментарі викладача. Студенту надаються додаткові заохочувальні бали (від 5 до 10), залежно від виду дослідницького проєкту

<p>МФО4 Настанови викладача в процесі виконання практичних завдань</p>	<p>У настановах розкриваються методи педагогічного контролю за професійною діяльністю здобувачів. Ефективність визначається дотриманням усіх етапів виконання практичних завдань. Результативністю сформованості необхідних практичних умінь і навичок залежить від рівня сформованості практичної компетентності.</p>	<p>Протягом усього періоду вивчення дисципліни</p>	<p>Консультування студентів в роботі з і стандартизованим пацієнтом, пряме та непряме спостереження за роботою здобувачів "біля ліжка" хворого із подальшим визначенням рівня практичної підготовки</p>
<p>МФО5 Опитування та усні коментарі викладача за його результатами</p>	<p>Надає можливість виявити стан набутого студентами досвіду навчальної діяльності відповідно до поставлених цілей, з'ясувати передумови стану сформованості отриманих результатів, причини виникнення утруднень, скоригувати процес навчання, відстежити динаміку формування результатів навчання та спрогнозувати їх розвиток.</p>	<p>Протягом усього періоду вивчення дисципліни</p>	<p>За отриманими даними про результати навчання, на основі їх аналізу пропонується визначити оцінку як показник досягнень навчальної діяльності здобувачів</p>
<p>МФО6 Розв'язування клінічних кейсів</p>	<p>Кейс-метод дозволяє розкрити та сформулювати необхідні для подальшої трудової діяльності якості та здібності студентів-медиків, формує клінічне мислення, аналітичні здібності, самостійність у прийнятті рішення, комунікативність, навички роботи з достатньо великим об'ємом інформації.</p>	<p>Протягом усього періоду вивчення дисципліни</p>	<p>Оцінка здібності студента до клінічного мислення, обґрунтування своїх рішень, чітко висловлювати свої думки, визначення рівня теоретичної підготовки, що відображається у відповідній оцінці</p>

МФО7 Завдання оцінювання рівня теоретичної підготовки	Оцінка набутих теоретичних знань із тематики дисципліни. Проводиться на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям кожної теми на основі комплексного оцінювання діяльності студента, що включає контроль рівня теоретичної підготовки, виконання самостійної роботи згідно тематичного плану	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Зворотний зв'язок спрямований на підтримку самостійної роботи студентів, виявлення недоліків та оцінку рівня набутих теоретичних знань
МФО8 Перевірка виконання практичних навичок	Відпрацювання тлумачення результатів додаткових методів досліджень	Протягом усього періоду навчання.	За отриманими даними про результати навчання, на основі їх аналізу пропонується визначати оцінку як показник досягнень навчальної діяльності здобувачів
МФО9 Тести (автоматизовані тести) для контролю навчальних досягнень здобувачів	Метод ефективної перевірки рівня засвоєння знань, умінь і навичок із кожної теми навчальної дисципліни. Тестування дозволяє перевірити засвоєння навчального матеріалу із кожної тематики.	Протягом всього періоду вивчення дисципліни	студент має надати 60% правильних відповідей, що є допуском до практичної частини заняття

10.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МСО1 Підсумковий контроль: екзамен	Складання практично-орієнтованого іспиту. До складання іспиту допускаються здобувачі, які успішно засвоїли матеріал з дисципліни, склали практичні навички та підсумкове комп'ютерне тестування, захистили історію хвороби.	Відповідно до розкладу	добувач може отримати 80 балів за іспит. Мінімальна кількість балів, яку має отримати студент -48 балів

МСО2 Оцінювання написання та захисту історії хвороб	Написання історії хвороби передбачає продемонстрацію вміння працювати з хворим, закріплення практичних навичок фізикального обстеження пацієнта, оцінювання та аналізу медичної документації, встановлення клінічного діагнозу з елементами диференційної діагностики, призначення лікування.	Останнє заняття	Студент може отримати максимально 10 балів. 5 балів нараховується за написання, 5 балів за захист. Мінімальна кількість балів для успішного захисту - 6 балів
МСО3 Завдання для оцінювання рівня теоретичної підготовки	Вирішення тестових завдань що включають питання для контролю рівня теоретичної підготовки, виконання самостійної роботи згідно тематичного плану змістовного модулю	Останнє практичне заняття змістовного модулю	Студент має надати 60% правильних відповідей
МСО4 Поточне оцінювання рівня теоретичної та практичної підготовки	Включає в себе усне опитування, інтерпретацію лабораторних та інструментальних методів обстеження, об'єктивне структуроване клінічне обстеження пацієнта, вирішення клінічних індивідуальних та групових кейсів	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Проводиться на кожному занятті
МСО5 Підсумкове тестування	тестування дозволяє перевірити результати навчання протягом циклу та визначити рівень знань по завершенню дисципліни.	Підсумкове комп'ютерне тестування по завершенню курсу	Є допуском до складання іспиту
МСО6 Оцінювання виконання практичних навичок та маніпуляцій	Комплексне відпрацювання практичної складової програм навчальних дисциплін у безпечному для здобувачів освіти симуляційному середовищі.	На останньому занятті з дисципліни студент має успішно скласти перелік практичних навичок	Є допуском до складання іспиту

Контрольні заходи:

	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Можливість перескладання з метою підвищення оцінки
9 семестр	200 балів		
МСО1. Підсумковий контроль: екзамен	80		
Відповідь на теоретичні питання та на питання практичної підготовки	80	48	Ні
МСО2. Оцінювання написання та захисту історії хвороб	10		
Відповіді на питання щодо причин та провокуючих факторів захворювання, сучасних методів діагностики та лікування	10	6	Ні
МСО3. Завдання для оцінювання рівня теоретичної підготовки	20		
Тестові питання для контролю рівня теоретичної підготовки, виконання самостійної роботи згідно тематичного плану змістовного модуля (8+4+8)	20	12	Ні
МСО4. Поточне оцінювання рівня теоретичної та практичної підготовки	60		
Усне опитування, інтерпретація лабораторних та інструментальних методів обстеження, об'єктивне структуроване клінічне обстеження пацієнта, вирішення клінічних індивідуальних та групових кейсів, поточне тестування (26+8+28)	60	36	Ні
МСО5. Підсумкове тестування	10		
Комп'ютерне тестування за тематикою дисципліни	10	6	Ні
МСО6. Оцінювання виконання практичних навичок та маніпуляцій	20		
Демонстрація навичок обстеження хворого, інтерпретації даних додаткового обстеження, виконання маніпуляцій	20	12	Ні

При засвоєнні матеріалів дисципліни здобувачу за кожне практичне заняття присвоюється максимум 5 балів (оцінка виставляється в традиційній 4 бальній системі оцінювання). Наприкінці навчального року обраховується середнє арифметичне успішності здобувача. Максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати на практичних заняттях протягом навчального року – 60. Кількість балів здобувача вираховується за формулою: 60 помножити на середнє арифметичне та поділити на 5. За написання історії хвороби присвоюються такі бали: «5» - 5 балів, «4» - 4 бали, «3» - 3 бали, «2» - 0 балів. Захист історії хвороби: «5» - 5 балів, «4» - 4 бали, «3» - 3 бали, «2» - 0 балів. Загалом за історію хвороби здобувач максимально може отримати 10 бали, мінімально необхідний бал - 6. За діагностичне

тестування студент отримує максимально 10 балів. Мінімальна кількість балів, яку повинен отримати здобувач - 6 балів. Обов'язковою умовою допуску до іспиту є успішне виконання переліку практичних навичок на останньому занятті з дисципліни. Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач - 20 балів, мінімальна - 12 балів. Максимальна кількість балів за поточну навчальну діяльність здобувача - 120. Здобувач допускається до іспиту за умови виконання вимог навчальної програми та у разі, якщо за поточну навчальну діяльність він набрав не менше 72 балів. Практико-орієнтований іспит проводиться відповідно до розкладу в період сесії. Екзаменаційні білети містять 2 теоретичні запитання з різноманітної тематики та охоплюють усі розділи навчальної дисципліни (15 балів кожний), 1 клінічну задачу (20 балів), 5 питань з визначення клінічних симптомів (5 балів кожний) та інтерпретацію рентгенограми (5 балів). Іспит зараховується здобувачу, якщо він набрав не менше 48 балів з 80. Заохочувальні бали додаються до оцінки з дисципліни за виконання індивідуального дослідницького проєкту (захист студентської наукової роботи 10 балів, виступ на конференції, стендова доповідь на конференції, тези доповідей - 5 балів). Загальний бал з дисципліни не може перевищувати 200 балів.

11. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

11.1 Засоби навчання

ЗН1	Бібліотечні фонди, архів рентгенограм, спірограм, електрокардіограм, комп'ютерних томограм, результатів лабораторних методів обстеження
ЗН2	Інформаційно-комунікаційні системи
ЗН3	Комп'ютери, комп'ютерні системи та мережи
ЗН4	Симуляційний центр
ЗН5	Мультимедіа, відео- і звуковідтворювальна, проєкційна апаратура (відеокамери, проєктори, екрани, смартдошки тощо)
ЗН6	Програмне забезпечення (для підтримки дистанційного навчання, Інтернет-опитування, віртуальних лабораторій, віртуальних пацієнтів, для створення комп'ютерної графіки, моделювання тощо та ін.)
ЗН7	КНП СМР "Клінічна лікарня №5"
ЗН8	Медичне обладнання (апарат УЗ діагностики, електрокардіограф, фіброгастроуденоскоп, тонометр, фонендоскоп, лапароскоп та ін.)

11.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Дужий І.Д. Гострий грудний біль (диференціальна діагностика) [Текст]: монографія / І.Д. Дужий. - Суми: СумДУ, 2019. - 304 с.
2	Особливості діагностики хвороб плеври [Електронний ресурс] : монографія: 2-ге вид., доп. / І. Д. Дужий. — Суми : СумДУ, 2021. — 716 с.
3	Хірургія [Текст] : підручник / Я. С. Березницький, О. В. Білов, Л. С. Білянський та ін. ; за ред. Я. С. Березницького. — Вінниця : Нова Книга, 2020. — 528 с.

4	Хірургія [Текст] : підручник / Д. М. Афонін, С. І. Баранник, Б. В. Гузенко та ін. ; за заг. ред. С. В. Малика. — Вінниця : Нова Книга, 2020. — 440 с.
5	Литвиненко, О. М. Вибрані питання онкології у хірургії [Електронний ресурс] : конспект лекцій / О. М. Литвиненко. — Суми : СумДУ, 2021. — 147 с.
Допоміжна література	
1	Кононенко, М.Г. Текст лекції "Закрита травма паренхіматозних органів черевної порожнини". Розділ "Травма селезінки" [Текст]: для студ. спец. 222 "Медицина" та лікарів (хірургів, анестезіологів та ін.) / М. Г. Кононенко. - Суми: СумДУ, 2018. - 109 с.
2	Postoperative Care in Thoracic Surgery [Електронний ресурс] : A Comprehensive Guide / edited by Mert ?ent?rk, Mukadder Orhan Sungur. — 1st ed. 2017. — Cham : Springer International Publishing, 2017. — XIII, 303 p. 46 illus., 31 illus. in color.
3	Невідкладні стани в хірургії [Текст] : навч. посіб. / К. М. Бобак, А. І. Бобак, В. В. Киретів та ін. ; за ред. Л.М. Ковальчука. — К. : Медицина, 2017. — 560 с. + Гриф МОЗ.
4	Кононенко, М.Г. Перитоніт [Текст] : матеріали до лекції для студ. і лікарів (хірургів, анестезіологів та ін.) спец. 222 "Медицина" денної форми навчання / М. Г. Кононенко. — Суми : СумДУ, 2017. — 116 с.
5	Essential Surgery [Текст] / C. R. G. Quick, J. B. Reed, S. J. F. Harper, K. Saeb-Parsy. — fifth edition. — Edinburgh : Saunders Elsevier, 2014. — 673 p.
6	Minimally Invasive Surgery for Upper Abdominal Cancer [Електронний ресурс] / edited by Miguel A. Cuesta. — 1st ed. 2017. — Cham : Springer International Publishing, 2017. — XV, 368 p. 253 illus., 220 illus. in color.
7	The ASCRS Textbook of Colon and Rectal Surgery [Електронний ресурс] / edited by Scott R. Steele, Tracy L. Hull, Thomas E. Read, Theodore J. Saclarides, Anthony J. Senagore, Charles B. Whitlow. — 3rd ed. 2016. — Cham : Springer International Publishing, 2016.
8	Introduction to Surgery for Students [Електронний ресурс] / edited by Rebecca A. Fisher, Kamran Ahmed, Prokar Dasgupta. — 1st ed. 2017. — Cham : Springer International Publishing, 2017. — XVII, 416 p. 263 illus., 230 illus. in color.
Інформаційні ресурси в Інтернеті	
1	http://www.mayo.edu/research (Клініка Мейо, США).
2	http://videlectures.net/Top/Medicine/ (Колекція високоякісних медичних відеолекцій світу).
3	https://essuir.sumdu.edu.ua/ - Electronic Sumy State University Institutional Repository
4	https://surgical-school.com.ua/index.php/journal - періодичний журнал «Харківська хірургічна школа»
5	https://hirurgiya.com.ua/index.php/journal - періодичний журнал «Клінічна хірургія»

6	PubMed - https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/
7	Міністерство охорони здоров'я - http://www.moz.gov.ua/ua
8	http://www.nbuv.gov.ua/ - Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

	<p style="text-align: center;">РЕГЛАМЕНТ ДИСЦИПЛІНИ «Хірургія»</p> <p>Ступінь вищої освіти Другий рівень вищої освіти, НРК – 7 рівень, QF-LLL – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл Спеціальність: освітня програма 222 Медицина: Медицина Рік навчання 2023 Семестр 9 семестр Форма навчання денна Мова викладання українська</p>
Викладач(і)	Даниленко Ігор Анатолійович, Дужий Ігор Дмитрович
Контактна інформація викладача	Дужий Ігор Дмитрович i.duzhyi@med.sumdu.edu.ua Даниленко Ігор Анатолійович i.danilenko@med.sumdu.edu.ua
Час та місце проведення консультацій	Відпрацювання та консультації проводяться щосереди з 14-00 до 16-00 згідно графіка на базі кафедри (КНП СМР "Клінічна лікарня №5").
Посилання на освітні платформи для онлайн занять	https://elearning.sumdu.edu.ua/free_content/lectured:fffb74b06d285f6dbad33f6c602f2c7ad62799cd/20210929085008//index.html https://elearning.sumdu.edu.ua/free_content/lectured:cf6f0a09ab4ba4701da457ca73d22d11cf007541/20150301082805//91414/index.html
Посилання на силабус в каталозі курсів	https://pg.cabinet.sumdu.edu.ua/report/syllabus/64b95da8475eaa7a1c420488f5a524a3222395
Засоби зворотного зв'язку із групою щодо отримання та опрацювання виданих матеріалів	особистий кабінет, MIX СумДУ, група у Viber

ПОЛІТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо академічної доброчесності

Всі роботи, визначені регламентом, повинні бути виконані здобувачем самостійно. Під час виконання письмового модульного або підсумкового контролю списування заборонене. Роботи здобувача вищої освіти не повинні містити плагіату, фактів фабрикації та фальсифікації списування. Всі письмові роботи проходять перевірку унікальності з наступним аналізом викладачем результатів перевірки з метою визначення коректності посилань на текстові та ілюстративні запозичення.

Під час вивчення дисципліни неприпустимими також є інші прояви академічної недоброчесності, перелік яких визначено Кодексом академічної доброчесності університету.

У разі, якщо викладачем виявлено порушення академічної доброчесності з боку здобувача вищої освіти під час вивчення навчальної дисципліни, викладач має право вчинити одну з наступних дій:

- знизити на величину до 40% включно кількість балів, отриманих при виконанні завдання на практичному занятті;
- надати рекомендації щодо доопрацювання обов'язкового домашнього завдання із зниженням підсумкової кількості отриманих балів на величину 25% включно;
- не зараховувати обов'язкове домашнє завдання без надання права його перероблення;
- призначити перескладання письмового модульного або підсумкового контролю із зниженням

підсумкової кількості отриманих балів на величину до 15% включно;
- відмовити в перескладанні письмового модульного або підсумкового контролю.

Політика щодо використання інструментів штучного інтелекту при виконанні завдань навчальної дисципліни

Політика використання інструментів штучного інтелекту (ChatGPT, Tome тощо) оголошується викладачем на початку курсу.

Заборонено використовувати інструменти штучного інтелекту для підготовки робіт, визначених силабусом та регламентом навчальної дисципліни.

Несанкціоноване використання інструментів штучного інтелекту є порушенням академічної доброчесності.

Політика щодо використання матеріалів з джерел відкритого доступу

При використанні здобувачами освіти матеріалів з джерел відкритого доступу для підготовки робіт, визначених силабусом та регламентом навчальної дисципліни, вони обов'язково мають дотримуватись умов ліцензій Creative Commons на використання об'єктів авторського права.

Політика щодо відвідування

Студент повинен відвідати усі практичні заняття та не менше 60% лекцій. До іспиту допускаються студенти, які відпрацювали всі пропущені практичні заняття та 60 % лекцій до встановленого терміну. Відпрацювання лекцій проводиться шляхом написання реферату з теми пропущеної лекції (рукописний варіант, не менше 10 сторінок) та захисту реферату викладачеві, який читав лекцію, або завідувачу кафедри.

Політика щодо дедлайнів та перескладання

У випадку незадовільного результату студент має право двічі перескласти семестровий екзамен – перший раз екзаменатору, призначеному завідувачем кафедри, другий – комісії, яка створюється деканатом. Перескладання екзамену здійснюється за окремим графіком, який затверджується деканатом. Студенти, які не з'явилися на екзамен без поважної причини, вважаються такими, що отримали незадовільну оцінку. Відмова студента виконувати екзаменаційне завдання атестується як незадовільна відповідь. Студент має право одержати пояснення щодо отриманої оцінки.

Політика щодо оскарження результатів оцінювання

Оскарженню можуть підлягати результати оцінювання з модульних та семестрових атестацій. Для цього здобувач має подати апеляцію на ім'я директора/декана у день проведення атестаційного заходу чи після оголошення результатів його складання, але не пізніше наступного робочого дня. За розпорядженням директора створюється комісія з розгляду апеляції. За рішенням апеляційної комісії оцінка може змінюватися у разі встановлення порушень під час проведення атестацій.

Критерії оцінювання

Політика оцінювання

При засвоєнні матеріалів дисципліни здобувачу за кожне практичне заняття присвоюється максимум 5 балів (оцінка виставляється в традиційній 4 бальній системі оцінювання). Наприкінці навчального року обраховується середнє арифметичне успішності здобувача. Максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати на практичних заняттях протягом навчального року – 60. Кількість балів здобувача вираховується за формулою: 60 помножити на середнє арифметичне та поділити на 5. За написання історії хвороби присвоюються такі бали: «5» - 5 балів, «4» - 4 бали, «3» - 3 бали, «2» - 0 балів. Захист історії хвороби: «5» - 5 балів, «4» - 4 бали, «3» - 3 бали, «2» - 0 балів. Загалом за історію хвороби здобувач максимально може отримати 10 балів, мінімально необхідний бал - 6. За діагностичне тестування студент отримує максимально 10 балів. Мінімальна кількість балів, яку повинен отримати здобувач - 6 балів. Обов'язковою умовою допуску до іспиту є успішне виконання переліку практичних навичок на останньому занятті з дисципліни. Максимальна кількість балів, яку

може отримати здобувач - 20 балів, мінімальна - 12 балів. Максимальна кількість балів за поточну навчальну діяльність здобувача - 120. Здобувач допускається до іспиту за умови виконання вимог навчальної програми та у разі, якщо за поточну навчальну діяльність він набрав не менше 72 балів. Практико-орієнтований іспит проводиться відповідно до розкладу в період сесії. Екзаменаційні білети містять 2 теоретичні запитання з різноманітної тематики та охоплюють усі розділи навчальної дисципліни (15 балів кожний), 1 клінічну задачу (20 балів), 5 питань з визначення клінічних симптомів (5 балів кожний) та інтерпретацію рентгенограми (5 балів). Іспит зараховується здобувачу, якщо він набрав не менше 48 балів з 80. Заохочувальні бали додаються до оцінки з дисципліни за виконання індивідуального дослідницького проєкту (захист студентської наукової роботи 10 балів, виступ на конференції, стендова доповідь на конференції, тези доповідей - 5 балі

Узгодження результатів навчання з методами викладання, навчання та оцінювання

Для спеціальності 222 Медицина:

Програмні результати навчання	Результат навчання	Види навчальних занять	Види навчальної діяльності	Методи, технології викладання і навчання	Засоби навчання	Методи та критерії оцінювання
ПР2	РН1	Лк1-Лк5, Пр1-Пр35	НД3, НД2, НД8, НД6	МН1, МН5, МН6	ЗН5, ЗН6, ЗН7, ЗН8	МСО2, МСО1
ПР3	РН2	Лк1-Лк5, Пр1-Пр35	НД1, НД5, НД4, НД2, НД8	МН2, МН4, МН5	ЗН1, ЗН7, ЗН8	МСО3, МСО4, МСО2, МСО1
ПР1	РН3	Лк1-Лк5, Пр1-Пр35	НД3, НД1, НД5, НД9, НД2, НД8	МН1, МН2, МН3, МН5	ЗН2, ЗН5, ЗН7	МСО3, МСО4, МСО6, МСО2, МСО1
ПР5	РН4	Лк1-Лк5, Пр1-Пр35	НД1, НД5, НД9, НД2, НД8	МН2, МН3, МН5	ЗН3, ЗН7	МСО3, МСО4, МСО6, МСО2, МСО1
ПР4	РН5	Лк1-Лк5, Пр1-Пр35	НД1, НД5, НД9, НД2, НД8	МН2, МН3, МН5	ЗН2, ЗН4, ЗН6, ЗН7	МСО3, МСО4, МСО6, МСО2, МСО1
ПР7	РН6	Лк1-Лк5, Пр1-Пр35	НД2, НД8, НД6	МН5, МН6	ЗН4, ЗН5, ЗН6, ЗН7	МСО2, МСО1
ПР8	РН7	Лк1-Лк5, Пр1-Пр35	НД1, НД5, НД9, НД2, НД8	МН2, МН3, МН5	ЗН2, ЗН4, ЗН7	МСО3, МСО4, МСО6, МСО2, МСО1
ПР6	РН8	Лк1-Лк5, Пр1-Пр35	НД1, НД5, НД4, НД6, НД7	МН2, МН4, МН6, МН7	ЗН5, ЗН7	МСО3, МСО4, МСО5, МСО1
ПР14	РН9	Лк1-Лк5, Пр1-Пр35	НД9, НД2, НД8, НД7	МН3, МН5, МН7	ЗН2, ЗН3, ЗН7	МСО6, МСО2, МСО5, МСО1
ПР11	РН10	Пр1-Пр35	НД1, НД5, НД9, НД2, НД8, НД7	МН2, МН3, МН5, МН7	ЗН2, ЗН3	МСО3, МСО4, МСО6, МСО2, МСО5, МСО1
ПР13	РН11	Лк1-Лк5, Пр1-Пр35	НД3, НД1, НД5, НД2, НД8	МН1, МН2, МН5	ЗН2, ЗН3	МСО3, МСО4, МСО2, МСО1

Програмні результати навчання	Результат навчання	Види навчальних занять	Види навчальної діяльності	Методи, технології викладання і навчання	Засоби навчання	Методи та критерії оцінювання
ПР15	РН12	Лк1-Лк5, Пр1-Пр35	НД9, НД4, НД7	МН3, МН4, МН7	ЗН2, ЗН3	МСО6, МСО5, МСО1
ПР21	РН13	Лк1-Лк5, Пр1-Пр35	НД3, НД2, НД8, НД6, НД7	МН1, МН5, МН6, МН7	ЗН1, ЗН2, ЗН7, ЗН8	МСО2, МСО5, МСО1
ПР19	РН14	Лк1-Лк5, Пр1-Пр35	НД2, НД8, НД6	МН5, МН6	ЗН2, ЗН3	МСО2, МСО1
ПР6	РН15	Лк1-Лк5, Пр1-Пр35	НД3, НД1, НД5, НД2, НД8	МН1, МН2, МН5	ЗН2, ЗН3, ЗН7	МСО3, МСО4, МСО2, МСО1
ПР18	РН16	Пр1-Пр35	НД9, НД2, НД8	МН3, МН5	ЗН2, ЗН3	МСО6, МСО2, МСО1
ПР16	РН17	Лк1-Лк3, Пр1-Пр35	НД1, НД5, НД2, НД8	МН2, МН5	ЗН5, ЗН7	МСО3, МСО4, МСО2, МСО1
ПР12	РН18	Лк1-Лк3, Пр1-Пр35	НД1, НД5, НД6	МН2, МН6	ЗН2, ЗН4, ЗН7	МСО3, МСО4, МСО1
ПР11	РН19	Лк1-Лк5, Пр1-Пр35	НД3, НД2, НД8, НД6, НД7	МН1, МН5, МН6, МН7	ЗН2, ЗН3	МСО2, МСО5, МСО1